

сравнения на нѣкои тѣй наречени непонятни ромънски думи съ юрацко-самоедски-остяцки сѫ толкова безсмислени и безсъдържателни, щото всѣки почитателъ на той инакъ добърт изследвачъ трбова дълбоко да скърби, като вижда името Рѣслеръ въ свръзка съ тая ужасна комика. Ср. напр. *сиктир* (повел. наклон. II лице отъ смикъ = соите сѫи foemina, страд. смиктиреи, употреб. и въ смисъль = отзивъмъ и пращаъмъ по диволитъ, Vámb, 59 заб. 2.), която дума, спор. Рѣслера, била съвсѣмъ непонятна уралска ругателна дума. (Той я търси въ името на злия духъ на уралскитѣ племена Шиткир, Читкир!) Още по-несъстоятелна е хипотезата на Рѣслера, че хазаритѣ сѫ угри, когато и споредъ иби-Фодлан и иби-Хаукала тѣ се родясватъ съ българитѣ, слѣдователно трбова да сѫ турци.

Отъ всичко горѣказано би трбвало да се заключи, че Вамбери не допушта вѣобъче *никакво* финско влиане въ образуванието на българската народност. Обаче не е така. Той не допушта наистина *финския* произходъ на прабългари, но признава по-послѣдниятъ имъ смѣсенъ характеръ (Mischningscharacter) — само че върху момента, кога се е извѣрила амалгамата той не се съгласява съ своите прѣдшественици. — Той е на мнѣніе, че прабългари, дору до края на V. вѣкъ, когато се раздѣлятъ на дѣй части, сѫ били чисти отъ чужди влияния. До тая епоха тѣ прѣставяха една чиста отъ всѣкакви примѣси национална стихия. Това сѫ хуни, турци. Отъ тая дата вататътѣ тѣ почватъ, да губятъ полека-лека първоначалния си физиченъ типъ. Една частъ, тия които потеглятъ на югъ — влѣзватъ въ сношение съ славянитѣ и се пославянчватъ, друга — около год. 650, е изтиснана на сѣверъ отъ хазаритѣ и тукъ подъ влиянието на уго-финитѣ — *въпроятило на черемиситъ* — изчезватъ и физичнитѣ бѣгъзи на старонародния имъ типъ, и турскиятъ имъ езикъ се видозмѣнява, облича се въ тая форма, която ни прѣстава днешното чуващко народъче. Отъ тамъ се обяснява и уго-финскиятъ характеръ на чувашкия типъ и само въ тая смисъль може да се допустне, че днешнитѣ чуваши сѫ идентични съ древнитѣ *волжки* българи, отъ което естествено слѣдва по-нататъкъ, че чуващото народъче е сравнително нова диалектична формация отъ турския езикъ, (починала е да се образува между 7 и 8 вѣкъ), и че слѣдователно нѣма и не е могло да има нищо общо съ стария езикъ на *дунавските* българи. (р. 60).

Впрочемъ колкото се отнася до смѣсения характеръ на волжските българи, трбва да се забѣлѣжи, че той се проявява повече въ *езиково* отношение, отколкото въ областъта на сравнителната етнология, тѣй като днешнитѣ чуваши и по видъ и краска на кожата и космитѣ не сѫ турци, а уго-фини.

Славянско влияние може да се забѣлѣжи въ отдѣлни битови чѣрти, напр. свалянието на шапката при поздравъ. Колкото за славянството на отдѣлни думи, напр. *влатавазъ* и *Василъ*, — това се чини автору съмнително. Той самъ тѣлкува тия имена отъ турски, както ще се види отъ етимологнитѣ му, които излагаме тукъ непосредѣдно: